

SÄTERS KOMMUN
BARN- OCH UTBILDNINGS-
NÄMNDEN

Likabehandlingsplan och plan mot kränkande behandling på Enbacka skolområde

2020

Upprättad av Ulrika Engman biträdande rektor

Beslutad av Lena Perrault Tf rektor

Planen gäller från: 200818

Planen gäller till: 201231

Innehåll

1. Vår vision	3
Ordningsregler.....	3
2. Bakgrund.....	3
3. Begrepp	4
3.1 Diskriminering	4
3.2 Direkt och indirekt diskriminering.....	4
3.3 Trakasserier och kränkande behandling	4
3.5 Trakasserier	4
3.6 Kränkande behandling.....	5
4. Ansvarsfördelning.....	5
4.1 Rektor ansvarar för.....	5
4.2 Personalen ansvarar för	5
4.3 Förankring.....	5
4.3.1 Barnens delaktighet.....	5
4.3.2 Vårdnadshavarens delaktighet.....	6
4.3.3 Personalens delaktighet	6
5. Rutiner för hur skolan arbetar för att upptäcka, åtgärda och följa upp kränkningar och diskriminering.....	6
5.1 För att upptäcka:	6
5.2 Förebyggande åtgärder:	6
5.3 När något inträffar:	7
6. Kartläggning och nuläge	7

1. Vår vision

Enbacka skola arbetar för att få ett gott socialt klimat med engagerade elever, föräldrar och personal. Vi arbetar för att skapa en skola och fritidshemmen där trygghet, respekt och trivsel är en självklarhet. I vår verksamhet ska ingen bli diskriminerad, trakasserad eller kränkt. Vi anser att det är en förutsättning för att lägga grunden för det livslånga lärandet.

Alla vuxna är förebilder som bemöter varje elev med respekt för sig som person och för sitt arbete. Vi ska sträva efter att vara en levande social gemenskap som inger trygghet, vilja och lust att lära. Vi vill skapa en miljö där hänsyn, gott uppförande och ömsesidig respekt präglar umgängestonen.

Verksamheten ska främja barns och elevers lika rättigheter och bedrivas i former som ger möjlighet för var och en att utvecklas utifrån sina personliga förutsättningar oberoende av kön, etnicitet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder.

Skolan rustar eleverna för framtiden. I detta ingår inte bara kunskaper och färdigheter, utan även förståelse för och ett bestående avståndstagande från diskriminering, trakasserier och kränkade behandlingar.

Ordningsregler

- Du ska behandla kamrater som Du själv vill bli behandlad.
- Du ska vara rädd om miljön både inomhus och utomhus på skolan.
- Du ska vara kvar på skolan under skoltid.
- Du använder inte mobiltelefon under skol- och fritidshemstid.
- Du använder ett vårdat språk.

2. Bakgrund

Sedan den 1 januari 2009 regleras likabehandlingsarbetet i två regelverk. I diskrimineringslagen och i 14 a kap. i skollagen. Förskolan och skolan är skyldig att varje år upprätta en likabehandlingsplan och en plan mot kränkande behandling (planerna kan sammanföras till en plan, då planerna har många beröringspunkter och likheter).

Alla barn och elever i förskolan och skolan ska ha samma rättigheter Alla barn/elever ska känna sig trygga och respekterade i vår verksamhet.

Huvudmannen för verksamheten är ansvarig för att lagen följs av anställda och uppdragstagare i verksamheten.

Diskrimineringslagen ska främja barns och elever lika rättigheter, motverka diskriminering på grund av:

- Kön
- Etnisk tillhörighet
- Religion eller annan trosuppfattning
- Funktionsnedsättning

- Sexuell läggning
- Könsoverskridande identitet eller uttryck*
- Ålder*

*Sedan 1 januari 2009 skyddas barn/elever mot diskriminering och trakasserier i förskolan och skolan som har samband med könsoverskridande identitet eller uttryck och ålder.

3. Begrepp

3.1 Diskriminering

Diskriminering är när förskolan/skolan på osakliga grunder behandlar ett barn sämre än andra barn och missgynnandet har samband med kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, könsoverskridande identitet eller uttryck, samt ålder.

3.2 Direkt och indirekt diskriminering

Med direkt diskriminering menas att ett barn/elever behandlas sämre än andra barn. Man kan också diskriminera genom att behandla alla lika. Det kallas indirekt diskriminering. Det sker när förskolan/skolan tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar ett barn på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, könsoverskridande identitet eller uttryck samt ålder. Om exempelvis alla barn/elever serveras samma mat, diskriminerar förskolan indirekt de barn som till exempel på grund av religiösa skäl behöver annan mat.

3.3 Trakasserier och kränkande behandling

Gemensamt för trakasserier och kränkande behandling är ett uppträdande som kränker ett barns/elevs värdighet. Trakasserier och kränkande behandling kan vara

Fysiska (slag, knuffar)

Verbala (hot, svordomar, öknamn)

Psykosociala (utfrysning, grimaser, alla går när man kommer)

Texter och bilder (teckningar, lappar, fotografier samt texter, bilder, filmer publicerade via mobiler, datorer och Ipads)

Ett barn/elev/vuxen kan bli utsatt för trakasserier och kränkande behandling av såväl personal som andra barn.

3.5 Trakasserier

Är uppträdande som kränker ett barns/elevs/vuxnas värdighet och som har samband med

- Kön
- Etnisk tillhörighet
- Religion eller annan trosuppfattning
- Funktionsnedsättning
- Sexuell läggning
- Könsoverskridande identitet eller uttryck
- Ålder

3.6 Kränkande behandling

Är uppträdande som kränker ett barns/elevs/vuxnas värdighet, men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund. Det kan vara att retas, mobba, frysa ut någon, knuffas eller att rycka någon i håret. ***Det är den som blir kränkt som avgör vad som är en kränkande behandling, ingen annan.***

4. Ansvarsfördelning

4.1 Rektor ansvarar för

- Att det finns ordningsregler.
- Att det finns rutiner för utredning, åtgärder och dokumentation av diskriminering och kränkande behandling.
- Att all personal, alla barn och vårdnadshavare känner till att diskriminering och kränkande behandling inte är tillåten i verksamheten.
- Att det bedrivs ett målinriktat arbete för att främja barns/elevs lika rättigheter samt att motverka diskriminering på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder samt annan kränkande behandling.
- Att årligen upprätta och utvärdera en likabehandlingsplan och en plan mot diskriminering och kränkande behandling i samarbete med personal och barn.

4.2 Personalen ansvarar för

- Att åtgärder vidtas då diskriminering eller annan kränkande behandling misstänks/upptäcks/anmäls.
- Att rektor direkt informeras via draftit om diskriminering och kränkningar mellan barn och barn eller personal och barn sker.
- Att vårdnadshavare informeras.
- Att dokumentera misstänkt/upptäckt/anmäld diskriminering eller kränkande behandling och de åtgärder som vidtas i draftit
- Bevaka att utredda fall av diskriminering och annan kränkande behandling följs upp enligt ärendegång i draftit.
- Att planen mot diskriminering och kränkande behandling följs.
- Att reflektera över de normer och värderingar han/hon förmedlar.
- Att uppmuntra och stödja barnen då de reagerar eller agerar mot diskriminering och kränkande behandling.

All personal i verksamheten har ett ansvar för att främja likabehandling och motverka diskriminering och kränkande behandling. ***Det är viktigt att komma ihåg att det inte bara är den pedagogiska personalen som omfattas utan även annan personal som till exempel vaktmästare, lokalvårdare och kökspersonal.***

4.3 Förankring

4.3.1 Barnens delaktighet

Barnen är delaktiga i upprättandet samt i utvärderingen av planen genom klassråd och elevråd på skolan.

4.3.2 Vårdnadshavarens delaktighet

Planen delges vårdnadshavaren i samband med informationsmöten/föräldramöten och vid olika samtal varvid vårdnadshavaren även har möjlighet att lämna synpunkter.

Planen finns tillgänglig på skolplattformen Unikum samt på www.sater.se.

4.3.3 Personalens delaktighet

Personalen deltar aktivt i arbetet med planen och det är också deras rättighet att vara delaktiga i likabehandlingsarbetet. Planen ska vara ett levande dokument och lyfts som en punkt vid, pedagogiska planeringar, planeringsdagar samt på arbetsplatsträffar. Vid planeringsdagarna går personal samt rektor igenom planen för att möjliggöra att alla vet hur de förväntas agera vid ett misstänkt fall av trakasserier eller andra kränkningar.

5. Rutiner för hur skolan arbetar för att upptäcka, åtgärda och följa upp kränkningar och diskriminering.

För att veta vad förskolan och skolan behöver göra för att förebygga och motverka diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling använder förskolan sig av följande metoder:

5.1 För att upptäcka:

- Observation av eleverna.
- Dagliga samtal med eleverna.
- Trygghetsvandring.
- Elevsamtal.
- Tamburkontakt med vårdnadshavare på fritidshemmet.
- Utvecklingssamtal.
- Trygghetsenkät
- Enkätfrågor till vårdnadshavare ?
- Enkätfrågor till personalen ?
- I vår dagliga planering så utgår vi från barnens mognad, utveckling och intresse.
- Närvarande vuxna i verksamheten som hjälper, stödjer och arbetar för att lösa eventuella konflikter. .
- Dialog mellan alla berörda

5.2 Förebyggande åtgärder:

- Pedagogerna ska vara goda förebilder för barnen genom att visa respekt och hänsyn mot varandra och ha ett tillåtande klimat.
- I verksamheten samtalar vi om hur man är mot varandra, och vikten av att vara en bra kompis. Vi arbetar för att stärka vi-känslan.
- I verksamheten samtalar vi och läser om olikheter, exempelvis olikheter i familjesituationer, utseende och kulturer.
- I verksamheten ser vi till att ha material och utformar lokalerna så att de ska passa alla barn samt att det ska finnas alternativ av sakerna för att undvika eventuella konflikter. (Inkluderande lärmiljöer).

- Pedagogerna finns till hands där barnen/eleverna är, man är en närvarande pedagog.
- Pedagogerna skapar en god struktur för dagen och är steget före, för att undvika negativa incidenter.

5.3 När något inträffar:

När något inträffar arbetar vi efter följande rutiner enligt skollagen 6 kap 10 §:

<p>Steg 1</p> <p>Omedelbar tillsägelse, information till rektor via länk DRAFTIT, Kontakta berörda vårdnadshavare. All personal</p>
<p>Steg 2.</p> <p>Rektor utser utredare som samlar information och samtalar med berörda, bisittare från Trygghetsteamet utses av utredare. Dokumentera och rapportera i Draftit.</p>
<p>Steg 3</p> <p>Åtgärdsplan beslutas av rektor dokumentation i Draftit. Utredare återkopplar till vårdnadshavare.</p>
<p>Steg 4</p> <p>De berörda eleverna hålls under uppsikt, observation</p> <p>All personal</p>
<p>Steg 5</p> <p>Uppföljande.</p> <p>Återkoppling till rektor via Draftit i form av dokumentation. Muntlig återkoppling till klasslärare och vårdnadshavare</p> <p>Utredare + bisittare</p>
<p>Steg 6</p> <p>Åtgärdsplan</p> <p>Rektor beslutar om vidare åtgärder/avslutat ärende</p>
<p>Steg 7</p> <p>Eventuell anmälan till socialtjänst.</p> <p>Rektor</p>

6. Kartläggning och nuläge

Det är nödvändigt att systematiskt kartlägga nuläget och göra en analys av resultatet för att kunna förebygga och motverka diskriminering, trakasserier och kränkande behandling på bästa sätt.

Detta sker genom en elevenkät och en trygghetsvandring varje år.

Genom att göra en trygghetsvandring med eleverna tar vi vara på elevernas kreativitet och idéer. Det är eleverna som vet bäst var det sker saker och ting. Att arbeta med den fysiska miljön är ett steg i att förbättra den fysiska och psykosociala miljön i skolan och ett sätt att låta elever bli delaktiga.

I elevenkäterna får vi veta hur elevernas sociala situation ser ut i skolan.

Mål

Skolan har kunskap om förekomst av diskriminering och kränkande behandling för att kunna vidta relevanta åtgärder.

Åtgärder

Rektor ansvarar för:

- Att eleverna deltar i trygghetsvandringen.
- Att eleverna besvarar skolans elevenkät.
- Att vidta relevanta åtgärder.

Pedagogerna ansvarar för:

- Att en avstämning görs av elevens sociala situation vid utvecklingssamtalet.

6.1 Analys

Det är viktigare än någonsin att arbetet med normer och värden i dagens samhälle. Närheten av sociala medier är tillgängliga dygnet runt och spridningsgraden är stor där kränkningar kan ske som sedan tas med till skolans värld. Vuxna förebilder samt ett ständigt pågående arbete har vi sett som framgångsfaktorer i det elevnära arbetet som skett under läsåret.

Större delen av alla eleverna på skolan känner sig trygga enligt svaren på trygghetsenkäten.

Genom elevrådet har många förslag till åtgärder tagits fram utifrån fokusgrupparbetet. Fler elever är känsliga för ljud och tycker att de blir störda under lektionstiden. Det finns många förslag till åtgärd från elevrådet för att avhjälpa de störande momenten.

Pedagogerna behöver medvetandegöra våra elever om deras ansvar. I Läroplanen står det att skolans mål är att varje elev ska ta ett personligt ansvar för sina studier och sin arbetsmiljö. I skollagen 5 kap § 3 står det att utbildningen ska utformas på ett sådant sätt så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.

6.3 Åtgärd

För att utveckla arbetet kring de områden som vi identifierat som risker kommer vi att genomföra följande åtgärder.

- En förtydligande gång angående gällande kränkande behandling. Klart 2020-09-01

- Rastaktiviteter klart vid skolstart 2020-08-18
- Aktivt arbete för att förbättra studieron bl.a via elevrådet under höstterminen 2020
- Trygghetsvandring och trygghetsenkäter genomförs under september 2020
- Scheman för buss- och rastvärdar klart 2020-09-15
- Arbetslagen utarbetar struktur för hur dagen och lektionen startar som är lika över hela skolan klart 2020-10-02

6.3.2 Uppföljning och utvärdering

Uppföljning och utvärdering av planen ska redovisas i det systematiska kvalitetsarbetet. Inför det arbetet görs en nulägesanalys som ligger till grund för urättandet av den nya planen. Klart inför terminsstart 2021.